

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji,
sporządzona w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 4 czerwca 1992 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

**między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru
w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji**

Rzeczpospolita Polska i Republika Cypru, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

dążąc do rozszerzenia współpracy gospodarczej z wzajemną korzyścią dla obu Państw w oparciu o długotrwałe podstawy,

mając na celu stworzenie korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

uznając, iż popieranie i ochrona inwestycji w oparciu o niniejszą umowę będzie pobudzać przedsiębiorczość w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1**Definicje**

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Pojęcie „inwestycje” oznacza wszelkie mienie, a w szczególności, lecz nie wyłącznie:

- a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również wszelkie inne prawa własności w odniesieniu do wszelkiego mienia,

- b) prawa wynikające z posiadanych akcji, obligacji lub innych rodzajów udziału w spółkach,
- c) roszczenia pieniężne, goodwill i inne mienie, jak również roszczenia do innych świadczeń mających wartość ekonomiczną,
- d) prawa w dziedzinie własności intelektualnej, technologii produkcji i know-how.

Takie inwestycje będą dokonywane zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami oraz pisemnymi zezwoleniami, jakie mogą być wymagane w Umawiającej się Stronie, na której terytorium dana inwestycja została dokonana.

Ewentualna zmiana formy inwestycji dokonanej nie zmienia jej charakteru jako inwestycji, pod warunkiem że taka zmiana nie jest sprzeczna z ustawodawstwem, przepisami i pisemnymi zezwoleniami danej Umawiającej się Strony.

2. Określenie „dochód” oznacza kwoty netto uzyskane z inwestycji w określonym czasie, takie jak udział w zyskach, dywidendy, odsetki, należności licencyjne i inne honoraria, wpływy z całkowitej lub częściowej likwidacji inwestycji, jak również wszelkie inne kwoty pochodzące z takich inwestycji, uważane jako dochód na mocy ustawodawstwa Państwa przyjmującego inwestycję.

3. Określenie „inwestor” oznacza w odniesieniu do obu Umawiających się Stron:

- a) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo danej Umawiającej się Strony zgodnie z jej ustawodawstwem,
- b) osoby prawne utworzone lub zorganizowane zgodnie z prawem danej Umawiającej się Strony,

które dokonują zgodnie z niniejszą umową inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

4. Określenie „gwarant” oznacza:

- a) jedną z obu Umawiających się Stron,
- b) jakąkolwiek rządową lub półrządową instytucję Umawiających się Stron,
- c) każdą inną publiczną instytucję Umawiających się Stron, której dopuszczalność jako gwaranta została uprzednio uzgodniona między danymi Stronami,
- d) każdą instytucję wielostronną akceptowaną wzajemnie przez Umawiające się Strony i której obie Strony są członkami na mocy odpowiedniej konwencji międzynarodowej.

Artykuł 2

Popieranie i ochrona inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać na swoim terytorium inwestycje inwestorów drugiej Umawiającej się Strony.

2. Inwestycje dopuszczone zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami Umawiającej się Strony, na której terytorium są dokonane, korzystają z ochrony niniejszej umowy.

3. W odniesieniu do inwestycji dopuszczonych pochodzący z nich dochód podlega takiej samej ochronie, jak inwestycje pierwotne.

4. Niniejsza umowa ma zastosowanie do wszystkich inwestycji dokonywanych na terytorium jednej Umawiającej

się Strony przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony po jej wejściu w życie.

Artykuł 3

Traktowanie inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona zapewni inwestycjom dokonanym przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony uczciwe i sprawiedliwe traktowanie i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminacyjny prawa inwestorów do zarządzania, utrzymywania, wykorzystywania, osiągnięcia korzyści lub dysponowania inwestycjami.

2. Każda Umawiająca się Strona przyzna takim inwestycjom pełne bezpieczeństwo i ochronę, które nie będą mniejsze niż przyznane przez nią inwestycjom dokonanym przez inwestorów jakiegokolwiek państwa trzeciego.

3. Jeżeli jedna Umawiająca się Strona przyznała specjalne przywileje inwestorom trzeciego państwa na mocy porozumień powołujących do życia unie celne, unie gospodarcze lub podobne instytucje albo w oparciu o doraźne porozumienia prowadzące do takich unii lub instytucji, to dana Umawiająca się Strona nie będzie zobowiązana do przyznania takich przywilejów inwestycjom drugiej Umawiającej się Strony.

4. Traktowanie przyznane na mocy niniejszej umowy nie obejmuje podatków, honorariów, opłat, ulg i zwolnień podatkowych przyznawanych przez jedną Umawiającą się Stronę inwestorom państw trzecich na mocy umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych porozumień w sprawach podatkowych albo uzgodnionych z państwem trzecim na zasadzie wzajemności.

Artykuł 4

Odszkodowanie

1. Żadna z Umawiających się Stron nie podejmie działań wyłączeniowych bezpośrednio lub pośrednio w stosunku do inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, chyba że z zachowaniem następujących warunków:

- a) działanie takie będzie podjęte w interesie publicznym i zgodnie z właściwą procedurą prawną,
- b) działanie nie będzie miało charakteru dyskryminacyjnego,
- c) działaniom takim będzie towarzyszyć postanowienie w sprawie wypłaty niezwłocznego, właściwego i rzeczywistego odszkodowania.

2. Kwota odszkodowania może być oszacowana zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami państwa, w którym wyłączenie zostało dokonane.

3. Odszkodowanie odpowiadać będzie wartości rynkowej wyłączonej inwestycji, ustalonej według stanu przed podjęciem działań, o których mowa w ustępie 1, lub zanim działania takie stały się publicznie wiadome. Odszkodowanie będzie wypłacone bez zbędnej zwłoki i przekazane za granicę na żądanie inwestora po kursie bankowym w dniu transferu.

Artykuł 5

Transfer inwestycji i przychodów

1. Każda Umawiająca się Strona zagwarantuje w odniesieniu do inwestycji dokonanych przez inwestorów dru-

giej Umawiającej się Strony nieograniczony transfer inwestycji i pochodzących z nich przychodów.

Transfery będą dokonywane bez zwłoki w walucie wymiennej uzgodnionej między inwestorem i Umawiającą się Stroną i według bankowego kursu wymiany stosowanego w dniu transferu.

2. Takie transfery obejmują w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) kapitał i kwoty dodatkowe przeznaczone na utrzymanie lub rozszerzenie inwestycji,
- b) zyski, odsetki, dywidendy i inny bieżący dochód,
- c) należności licencyjne i inne honoraria,
- d) kwoty przeznaczone na spłatę pożyczek,
- e) wpływy pochodzące ze sprzedaży lub częściowej albo całkowitej likwidacji inwestycji, w tym z przyrostu kapitału,
- f) zarobki obywateli jednej Umawiającej się Strony zatrudnionych w związku z inwestycją na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 6

Subrogacja

1. Jeżeli gwarant wypłaci odszkodowanie inwestorom jednej Umawiającej się Strony zgodnie z udzieloną gwarancją na pokrycie inwestycji dokonanej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to ta druga Strona uzna, iż gwarant przejął prawa inwestorów, którym zostało wypłacone odszkodowanie; przejście praw ma zastosowanie również do prawa transferu, o którym mowa w artykule 5 niniejszej umowy.

2. Wszelka wypłata odszkodowania zgodnie z postanowieniem ustępu 1 niniejszego artykułu nie narusza prawa inwestorów jednej Umawiającej się Strony do wszczęcia postępowania arbitrażowego przeciwko drugiej Umawiającej się Stronie zgodnie z artykułem 9 niniejszej umowy. Gwarant sprawuje przejęte prawa w granicach wypłaconego ryzyka ustalonego w umowie gwarancji, a inwestor uprawniony do korzyści wynikającej z gwarancji sprawuje pozostałe prawa w granicach przysługujących mu praw nie objętych gwarancją.

3. W odniesieniu do przejętych praw druga Umawiająca się Strona jest uprawniona w stosunku do gwaranta, który przejął prawa inwestora, do wysunięcia roszczeń w związku z zobowiązaniami inwestora, wynikającymi z prawa lub z kontraktu, w tym roszczeń dotyczących zapłaty podatków i innych opłat.

4. W celu usprawnienia postanowień dotyczących subrogacji ustala się niniejszym, że inwestorzy i gwaranci objęci niniejszą umową będą stosować międzynarodowo uznane praktyki księgowości w odniesieniu do inwestycji gwarantowanych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

5. a) Jeżeli gwarant należy do kategorii wymienionych w artykule 1 ustęp 4 pod literami a) lub b) niniejszej umowy, każdy spór między gwarantem a drugą Umawiającą się Stroną będzie rozstrzygany zgodnie z postanowieniami artykułu 8 niniejszej umowy.

b) Jeżeli gwarant należy do kategorii wymienionej w artykule 1 ustęp 4 litera c) niniejszej umowy, każdy spór

między gwarantem a drugą Umawiającą się Stroną będzie rozstrzygany w drodze postępowania arbitrażowego przewidzianego w artykule 9 umowy.

c) W przypadku gdy gwarant jest instytucją wielostronną zgodnie z artykułem 1 ustęp 4 litera d) niniejszej umowy, wówczas każdy spór między gwarantem i drugą Umawiającą się Stroną będzie rozstrzygany zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego i odpowiednimi normami ustalonymi w konwencji międzynarodowej, powołującej do życia wymienioną wyżej instytucję wielostronną.

Artykuł 7

Stosowanie innych norm

Jeżeli przepisy prawa którejkolwiek Umawiającej się Strony lub postanowienia umowy międzynarodowej zawartej między Umawiającymi się Stronami ustala obecnie lub w przyszłości normy ogólne lub specjalne przewidujące w odniesieniu do inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony traktowanie bardziej korzystne niż przewidziane niniejszą umową, to takie normy będą miały pierwszeństwo przed niniejszą umową.

Artykuł 8

Spory między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji i stosowania niniejszej umowy powinny być rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

2. Jeżeli spór nie może być rozstrzygnięty w ten sposób w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia negocjacji, to zostanie on na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony przedłożony do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy będzie utworzony w następujący sposób: Każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra, a ci dwaj arbitrzy wybiorą obywatela państwa trzeciego na przewodniczącego trybunału. Arbitrzy będą mianowani w ciągu trzech miesięcy, a przewodniczący — w ciągu pięciu miesięcy, licząc od dnia, w którym jedna z Umawiających się Stron poinformowała drugą Umawiającą się Stronę, iż zamierza przedłożyć spór trybunałowi arbitrażowemu.

4. Jeżeli w terminach określonych w ustępie 3 niniejszego artykułu nie dokonano wymaganych nominacji, każda Strona sporu może, w braku innych uzgodnień, zwrócić się o ich dokonanie do przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli przewodniczący jest obywatelem Strony sporu lub jakiegokolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnienie tej funkcji, nominacji dokona wiceprzewodniczący, a jeżeli wiceprzewodniczący jest obywatelem jednej ze Stron lub jeżeli inne przyczyny uniemożliwiają mu spełnienie tej funkcji, to o dokonanie niezbędnych nominacji należy zwrócić się do najstarszego rangą sędziego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej ze Stron sporu.

5. Trybunał arbitrażowy orzeka w oparciu o poszanowanie prawa, w tym szczególnie postanowień niniejszej umowy i innych istniejących między Umawiającymi się Stronami umów, jak również powszechnie uznanych norm i zasad prawa międzynarodowego.

6. Jeżeli Strony nie postanowią inaczej, trybunał ustali tryb własnego postępowania.

7. Trybunał orzeka większością głosów. Orzeczenie trybunału jest ostateczne i wiążące obie Strony.

8. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty mianowanego przez siebie arbitra oraz koszty własnego udziału w postępowaniu. Koszty dotyczące przewodniczącego, jak również inne koszty pokrywają w równych częściach Umawiająca się Strony.

Artykuł 9

Spory między inwestorem a Umawiającą się Stroną

1. Każdy spór między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony, odnoszący się do wyłączenia inwestycji, będzie w miarę możliwości rozstrzygany między Stronami w drodze polubownej.

2. Jeżeli spór nie będzie mógł być rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym jedna ze Stron zaproponowała polubowne uregulowanie, to dany spór może być przedłożony:

- a) Instytutowi Arbitrażowemu Trybunału Arbitrażowego Izby Handlowej w Sztokholmie,
- b) Trybunałowi Arbitrażowemu Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu,
- c) Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych, w przypadku gdy obie Umawiające się Strony będą stronami Konwencji z dnia 18 marca 1965 r. w sprawie rozstrzygania sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami drugich państw.

Artykuł 10

Konsultacje w sprawie realizacji umowy

W razie potrzeby przedstawiciele Umawiających się Stron będą odbywać spotkania w celu dokonania oceny realizacji niniejszej umowy. Takie spotkania będą odbywać się na wniosek jednej z Umawiających się Stron w miejscu i czasie uzgodnionym w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 11

Postanowienia różne

1. Każda Umawiająca się Strona zezwoli, zgodnie z jej ustawodawstwem, przepisami i stosowanymi praktykami administracyjnymi, na wjazd i pobyt inwestorów, personelu

i robotników drugiej Strony, zaangażowanych w działalność związaną z inwestycjami.

2. Umawiające się Strony nie będą wykluczać lub hamować działalności agencji transportowych drugiej Umawiającej się Strony i w razie potrzeby będą wydawać zezwolenia na przewóz dóbr i osób w związku z dokonanymi inwestycjami.

Artykuł 12

Niniejsza umowa ma zastosowanie do wszystkich inwestycji dokonywanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony po jej wejściu w życie.

Artykuł 13

Wejście w życie — okres ważności — wypowiedzenie

1. Każda Umawiająca się Strona zawiadomi drugą Umawiającą się Stronę o spełnieniu wymogów procedury prawnej wymaganej dla wejścia w życie niniejszej umowy. Niniejsza umowa wejdzie w życie w dniu otrzymania notyfikacji noszącej datę późniejszą.

2. Umowa niniejsza zawarta jest na okres 10 lat. Jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem tego okresu, ulega ona przedłużeniu na czas nieokreślony, przy czym będzie mogła być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron; w takim przypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez drugą Umawiającą się Stronę.

3. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wejścia w życie wypowiedzenia, postanowienia niniejszej umowy pozostają w mocy na okres dalszych 10 lat, licząc od tej daty.

Sporządzono i podpisano w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, greckim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W razie rozbieżności przy ich interpretacji tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
Jerzy Zdrzałka

Z upoważnienia Rządu
Republiki Cypru
George Hadjianastassiou

Po zapoznaniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 12 stycznia 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*